

Опитування щодо впливу COVID-19
на бізнес в Україні

6 МІСЯЦІВ КАРАНТИНУ

1 ЖОВТНЯ, 2020

ACC

AMERICAN CHAMBER
OF COMMERCE
UKRAINE

Deloitte.

- В опитуванні 14-25 вересня 2020 року взяли участь 100 представників із 94 компаній-членів Американської торговельної палати в Україні. Майже половина - респондентів CEO компаній (49%). Загалом серед респондентів - 86% керівників найвищої ланки (C-suite)
- Половина респондентів (50%) вказали, що дохід компаній зменшився у зв'язку з пандемією та спричиненими нею наслідками. Однак, для частини респондентів ситуація більш оптимістична - дохід п'ятої частини компаній не змінився, а у інших 20% респондентів - збільшився
- Три чверті респондентів (77%) зазначили, що кількість співробітників в їхніх компаніях за останні півроку не змінилася. Серед тих, хто скоротив штат (11%), більше половини (64%) скоротили його менше ніж на 10%
- Більше половини респондентів (61%) вказали, що вони не змінили заробітну плату співробітників і майже чверть (23%) збільшили. Серед тих, хто скоротив заробітну плату (12%), половина респондентів (50%) скоротили її менше ніж на 20%
- Більше половини респондентів (51%) вказали, що їхні компанії не скорочували інвестиції в Україну за останні півроку. У той самий час, більше третини респондентів (35%) скоротили інвестиції

100 представників із 94 компаній-членів Палати

ACC

AMERICAN CHAMBER
OF COMMERCE
UKRAINE

Deloitte.

- Більше трьох четвертих респондентів зазначили, що віддалена робота стала частиною робочого життя для їхніх співробітників. При цьому, 7% респондентів вказали, що майже всі, а 17% - що всі співробітники в їхніх компаніях працюють віддалено. Майже третина респондентів (32%), у компаніях яких співробітники працюють з дому, наразі не мають чіткого плану щодо повернення своїх співробітників на робочі місця
- 24% респондентів зазначили, що їхні співробітники працюють більше годин на день під час карантину, якщо порівняти з докарантинним періодом. Водночас, більше половини респондентів (58%) зазначили відсутність змін у кількості робочого часу співробітників
- Найбільшими викликами в сфері людського капіталу за останні півроку стали емоційне вигорання співробітників (3.4*), складнощі у комунікації команд (2.8) та нерівномірний розподіл роботи всередині або між командами (2.6)
- Більше половини респондентів (56%) вказали, що у їхніх компаніях відсутні програми, які допомагають підтримувати ментальне здоров'я співробітників
- Лише 35% респондентів зазначили, що їхні компанії організують тестування співробітників на COVID-19: переважна більшість (86%) з них роблять це за потреби

* Середнє значення за шкалою від 1 до 5

ACC

AMERICAN CHAMBER
OF COMMERCE
UKRAINE

Deloitte.

- Більше половини респондентів зазначають, що їхні організації (54%) продовжують надавати допомогу суспільству для захисту від COVID-19. Найбільш поширені способи допомоги - забезпечення засобами захисту (57%) та фінансова підтримка (41%)
- Майже половина респондентів (47%) вважають, що їхні клієнти почуватимуться в безпеці для участі в офлайн заходах компанії не раніше 2021 року. Лише 7% респондентів зазначили, що клієнти продовжують брати активну участь у офлайн заходах
- Наразі бізнес найбільше очікує від уряду: продовжувати потужну програму реформ (87%); продовжити співпрацю з МВФ задля забезпечення макроекономічної стабільності (63%); створити економічні стимули/заохочення для збереження зайнятості та стимулювання інвестицій (50%)

ACC

AMERICAN CHAMBER
OF COMMERCE
UKRAINE

Deloitte.

Роль		
	49%	Генеральний директор (CEO)
	29%	Топ-менеджмент (C-level)
	8%	Генеральний директор (General manager)
	4%	Менеджер середньої ланки
	4%	HR
	6%	Інша

Інші:

- Співвласник
- Регіональний менеджер
- PR та комунікації
- Асистент команди

ACCAMERICAN CHAMBER
OF COMMERCE
UKRAINE**Deloitte.**

Як змінився дохід компаній у зв'язку з пандемією та спричиненими нею наслідками (порівняно з аналогічним періодом попереднього року)

	26%	Дещо зменшився (до 10%)
	20%	Не змінився
	13%	Помірно зменшився (від 10 до 20%)
	11%	Значно зменшився (більше ніж на 20%)
	11%	Дещо збільшився (до 10%)
	8%	Помірно збільшився (від 10 до 20%)
	1%	Значно збільшився (більше ніж на 20%)
	8%	Не можу відповісти
	2%	Не отримуємо дохід / неприбуткова організація

ACC

AMERICAN CHAMBER
OF COMMERCE
UKRAINE

Deloitte.

Як змінилася кількість співробітників компаній за останні півроку

	77%	Не змінилася
	11%	Ми скоротили штат
	8%	Збільшилася
	4%	Інше

Компанії скоротили штат

	64%	Менше ніж на 10%
	27%	10-20%
	9%	20-30%

Коментарі:

- Зменшилася у зв'язку зі звільненнями співробітників за власним бажанням
- Зменшилася, оскільки ми не найняли співробітників на посади деяких працівників, які вирішили продовжувати кар'єру в інших компаніях
- Кілька працівників перейшли в інші компанії
- Трохи зменшилася

Як змінилася заробітна плата співробітників компаній за останні півроку

	61%	Не змінилася
	23%	Збільшилася
	12%	Скоротили заробітну плату
	4%	Інше

Компанії скоротили заробітну плату

	25%	Менше ніж на 10%
	25%	10-20 %
	25%	20-30 %
	8.3%	30-40 %
	8.3%	50%
	8.3%	Більше ніж на 50%

Коментарі:

- Знизили на 20% згідно з рішенням глобального офісу, а через два місяці повернулися до попереднього рівня із додатковим збільшенням різниці на 5%
- Спочатку скорочували заробітну плату, але зараз повертаємо відсотки скорочення
- Збільшили для більшості працівників (регулярне підвищення в квітні). Для керівництва підвищення було відкладено
- Планове регулярне підвищення в квітні було проведено без будь-яких змін
- Перевели працівників на віддалений режим роботи та роботу з частковою зайнятістю із збереженням відповідної заробітної плати

Чи довелося компаніям скоротити інвестиції в Україну за останні півроку

	51%	Ні
	35%	Так
	14%	Не можу відповісти

ACCAMERICAN CHAMBER
OF COMMERCE
UKRAINE**Deloitte.**

Яка кількість співробітників компаній продовжує працювати віддалено

	54%	Частина співробітників працює віддалено
	17%	Усі співробітники працюють віддалено
	12%	Співробітники працюють позмінно
	7%	Майже всі співробітники працюють віддалено
	6%	Усі співробітники повернулися до офісу
	4%	Інше

Коментарі:

- 85% переважно працюють вдома, час від часу відвідуючи офіс
- Вільне відвідування офісу для більшості персоналу. 1 день на тиждень кожен має працювати з офісу. Адміністративна команда та бізнес-підтримка повинні знаходитися в офісі неповний робочий день. Відсоток відвідуваності офісу коливається від 20% до 60%
- Більшість працівників працюють вдома. Відвідувати офіс дозволяється, але лише для нагальних ділових потреб і лише на таксі (за рахунок компанії). Заборонено відвідувати офіс працівникам, які користуються громадським транспортом
- Тільки співробітники старші 60 років працюють вдома
- Наші співробітники в Україні повернулися до офісу. 1 день на тиждень ми працюємо вдома, щоб бути готовими до віддаленої роботи
- Частина персоналу працює позмінно
- Частина персоналу працює віддалено, частина працює позмінно, частина працює в офісі в звичайному режимі

ACC

AMERICAN CHAMBER
OF COMMERCE
UKRAINE

Deloitte.

Коли планується повернення співробітників на робочі місця*

	40%	Планується, що частина співробітників продовжить працювати віддалено
	32%	Немає чіткого розуміння щодо повернення на робочі місця
	22%	Коли Уряд офіційно завершить карантин
	6%	Інше

* Серед компаній, чиї співробітники досі не повернулися до офісу

Коментарі:

- 2022 рік
- Після вакцинації, 50% робочого часу потрібно буде проводити в офісі
- Залежить від реальної ситуації з пандемією, а не лише від офіційних карантинних заходів. Здоров'я персоналу є пріоритетом для компанії
- Відповідно до корпоративного підходу до безпеки працівників
- У вересні почали працювати позмінно, щоб зменшити ризик зараження, будемо стежити за ситуацією і приймати рішення в кінці вересня
- Плануємо гнучкий підхід. Дозволимо людям відвідувати офіс кілька разів на тиждень, а в інший час - працювати віддалено
- Ми плануємо поступово залучати більше людей до роботи з офісу, але не більше ніж 50% персоналу одночасно

ACC

AMERICAN CHAMBER
OF COMMERCE
UKRAINE

Deloitte.

Чи працюють співробітники компаній більше або менше годин на день під час карантину

	58%	Так само
	24%	Більше
	12%	Менше
	4%	Не можу відповісти
	2%	Інше

Коментарі:

- Залежить від посади та проектів над якими працюють співробітники
- Навантаження менеджерів та керівників значно зросло, з'явилася додаткова робота

ACC

AMERICAN CHAMBER
OF COMMERCE
UKRAINE

Deloitte.

Виклики в сфері людського капіталу, які стали найбільш суттєвими для компаній за останні півроку*

	3.4	Емоційне вигорання співробітників
	2.8	Складнощі у комунікації команд
	2.6	Нерівномірний розподіл роботи всередині або між командами
	2.4	Складнощі у комунікації лідерів та підлеглих
	2.3	Зниження ефективності роботи співробітників
	2.2	Непідготовленість лідерів до викликів, що виникли

* Середнє значення за шкалою від 1 до 5, де 1 - найменш суттєвий виклик, 5 - найбільш суттєвий виклик

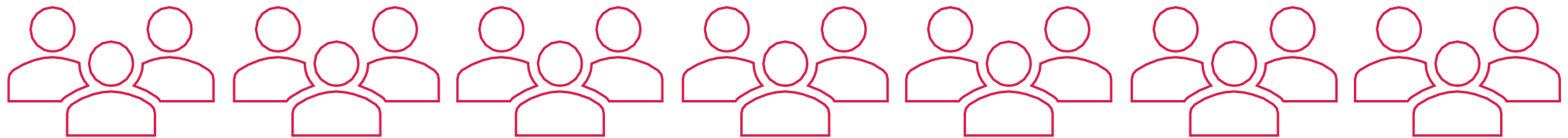
ACC

AMERICAN CHAMBER
OF COMMERCE
UKRAINE

Deloitte.

Наявність програм, які допомагають підтримувати ментальне здоров'я працівників

	56%	Ні
	41%	Так
	3%	Не можу відповісти

ACC

AMERICAN CHAMBER
OF COMMERCE
UKRAINE

Deloitte.

Чи компанії організують тестування співробітників на COVID-19

	60%	Ні
	35%	Так
	5%	Не можу відповісти

Регулярність тестувань

	86%	За потреби
	3%	Раз на тиждень
	3%	Раз на місяць
	8%	Інше

Коментарі:

- Співробітники мають корпоративне медичне страхування, яке покриває обидва тести (антитіла / ПЛР). Якщо працівники бажають або відчують певні симптоми, вони можуть пройти тест
- Тестування проводиться, якщо є занепокоєння щодо того, що працівник контактував з особою з підтвердженим COVID-19
- Тестування проводиться для працівника з симптомами COVID-19 та всіх осіб, які з ним контактували

Чи продовжують компанії надавати допомогу суспільству для захисту від COVID-19

	54%	Так
	21%	Ні
	15%	Не мали змоги допомагати
	10%	Не можу відповісти

Коментарі:

- Продукція компанії
- Залежно від потреб - харчування для малозабезпечених сімей, ІТ-обладнання для навчання дітей з таких сімей
- Навчання медичного персоналу щодо використання індивідуальних засобів захисту
- ІТ-обладнання для лікарень на спеціальних умовах

Вид допомоги

	57%	Засоби захисту
	41%	Кошти
	28%	Медичні прилади
	26%	Послуги
	15%	Ліки
	19%	Інше

- Надали певну частину корпоративних авто компанії медичним службам, що знаходяться в Києві (наприклад, для забезпечення перевезення хворих на діаліз між їхніми будинками та лікарнями)
- Пральні машини та набори постільної білизни для пацієнтів у Кіровоградській лікарні

ACC

AMERICAN CHAMBER
OF COMMERCE
UKRAINE

Deloitte.

Коли очікується, що клієнти почуватимуться в безпеці для участі в офлайн заходах компаній

	47%	У 2021 році
	26%	Щойно закінчиться карантин
	17%	Не застосовно для моєї компанії
	7%	Клієнти продовжують брати активну участь
	3%	Інше

Коментарі:

- Після вакцинації
- У 2020 році за певних обмежень та за умови дотримання всіх норм безпеки
- Коли вакцина стане широкодоступною

ACC

AMERICAN CHAMBER
OF COMMERCE
UKRAINE

Deloitte.

ТОП-3 найочікуваніші стратегічні дії Уряду України

87%	Продовжувати потужну програму реформ (забезпечення верховенства права, міцної правової та судової системи, боротьба з корупцією, належний захист прав інвесторів та кредиторів, припинення олігархічних привілеїв та монополій)
63%	Продовжити співпрацю з МВФ задля забезпечення макроекономічної стабільності
50%	Створити економічні стимули/заохочення для збереження зайнятості та стимулювання інвестицій
38%	Використовувати стратегічний та критичний підхід до обмежувальних заходів, що впливають на бізнес та економіку
30%	Збільшити потенціал медичних служб з метою збереження їх ефективної діяльності під час пандемії
17%	Підготувати детальний план дій для пост-карантинного переходу
13%	Забезпечити вчасні та прозорі комунікації з боку Уряду
2%	Інше

Коментарі:

- Принаймні не погіршувати ситуацію

ACC

AMERICAN CHAMBER
OF COMMERCE
UKRAINE

Deloitte.